

## Błędne przekonania na temat przemocy



Logo OKI

Przemoc w rodzinie, zwana też przemocą domową, to zamierzone działanie, wykorzystujące przewagę sił, skierowane przeciwko członkowi rodziny. Narusza prawa i dobra osobiste, powodując cierpienie i szkody. Właśnie ta przewaga sił, czyli silny sprawca i słabsza ofiara, powoduje, że osobie pokrzywdzonej trudniej się bronić. Sprawca w swoich działaniach dąży do tego, by podporządkować sobie ofiarę, kontrolować ją i zadawać cierpienie. Wszystko to powoduje, że ofiara przemocy traci pewność siebie, a „zyskuje” niską samoocenę. W jej życiu jest obecne poczucie winy i wstydu. Zanika także poczucie bezpieczeństwa i zaufania do siebie, ale też do innych osób. Niekiedy zagrożone jest nie tylko zdrowie fizyczne i psychiczne ofiary, ale także jej życie.

W ostatnich latach coraz więcej mówi się o przemocy w rodzinie. Przemoc przestaje być tematem tabu. Stopniowo z działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie temu zjawisku zwiększa się wiedza w tym temacie, a także zanikają pewne stereotypy w myśleniu np. że przemoc jest zjawiskiem mało istotnym. Niestety jeszcze wiele mitów na temat przemocy nadal funkcjonuje w społeczeństwie.

Falsz: Przemoc to prywatna sprawa rodziny

Prawda: Przemoc zawsze jest przestępstwem. Nie ważne czy krzywdzenie dotyczy osób obcych czy członków rodziny. XXVI rozdział Kodeksu Karnego dotyczący przestępstw przeciwko rodzinie.

Falsz: Problem przemocy występuje tylko w rodzinach „marginesu”

Prawda: Przemoc jest ogólnym problemem społecznym. Występuje w każdym środowisku niezależnie od majątności, rodzaju pracy, wykształcenia czy problemów z uzależnieniem.

Falsz: Przemoc to incydentalne zdarzenie

Prawda: Zjawisko przemocy w rodzinie nie ma charakteru jednorazowego. Zazwyczaj ma swoją długą kilku, a czasem nawet kilkunastoletnią historię. Sprawcy przemocy działają według cyklicznego schematu, w którym powtarzają się 3 fazy: narastającego napięcia, ostrej przemocy i faza miesiąca miodowego. Po tej ostatniej znowu pojawia się pierwsza faza i niestety cykl przemocy zaczyna się od nowa.

Falsz: Przemoc to krzywdzenie fizyczne

Prawda: Jeżeli mówimy o przemocy to musimy pamiętać, że to nie tylko krzywdzenie fizyczne, ale także psychiczne, seksualne, ekonomiczne oraz zaniedbanie.

Falsz: W małżeństwie nie ma przemocy seksualnej

Prawda: Do przemocy seksualnej dochodzi, gdy sprawca zmusza ofiarę do czynności o charakterze seksualnym bez jej zgody. Nie ma

tutaj wyjątków, czy są to obce osoby czy są one małżeństwem. Nikt nie ma prawa zmuszać nikogo do niechcianych zachowań seksualnych. Gwałt w małżeństwie to też przestępstwo.

Falsz: Ofiary przemocy same się o to proszą

Prawda: Każdy ponosi odpowiedzialność za swoje czyny. Niezależnie od tego jak zachowywała się druga osoba przemoc zawsze jest niewłaściwym sposobem rozwiązywania sporów czy konfliktów.

Falsz: Kobieta godzi się na przemoc i dlatego nie szuka pomocy.

Prawda: Osoba, która jest ofiarą przemocy nierzadko przez wiele lat doświadcza ogromnego strachu. Zaburzony jest obraz samego siebie, wiara we własne możliwości i poczucie sprawstwa, a także wiara w innych ludzi. Dodatkowo dochodzą do tego inne mechanizmy takie jak pranie mózgu stosowane przez sprawcę. Ofiara często popada w wyuczoną bezradność myśląc, że i tak nic się nie da zrobić lub cierpi na tzw. syndrom sztokholmski. To wszystko sprawia, że ofierze trudno odejść, lecz zawsze należy pamiętać, że nie jest to jednoznaczne ze zgodą na przemoc.

Falsz: Alkohol jest przyczyną przemocy w rodzinie

Prawda: To prawda, że wiele osób pod wpływem alkoholu staje się agresywnymi. Jednakże wiele jest takich co stosuje przemoc „na trzeźwo”. Zrzucanie winy na alkohol to forma usprawiedliwiania swoich czynów.

Falsz: Osoby stosujące przemoc mają zaburzenia psychiczne

Prawda: Dawniej twierdzono, że osoby znęcające się nad innymi muszą mieć chorobę psychiczną albo zaburzenia osobowości. Obecnie wiadomo, że większość sprawców jest zdrowa.

Joanna Kiszka - psycholog

Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Górnice

Bibliografia:

- K. Michalska, D. Jaszczak-Kuźmińska „ABC przeciwdziałania przemocy w rodzinie - diagnoza, interwencja, pomoc”, wyd. Remedium, Warszawa, 2014
- S. Spurek „Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Praktyczny komentarz” wyd. LEX, Warszawa, 2011
- J. Różyńska „Przemoc wobec kobiet w rodzinie” Niezbędnik Pracownika Socjalnego, Warszawa, 2007
- J. Helios, W. Jedlecka „Współczesne oblicza przemocy. Zagadnienia wybrane” Prace Naukowe Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2017
- Ośrodek Wspierania Inicjatyw Społecznych „Przemoc w rodzinie: odrzućmy mity - poznajmy fakty”, Jaworzno, 2006